

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 117/24

Luxembourg, 29. julij 2024

Sodba Sodišča v zadevi C-202/24 | [Alchaster]¹

Nalogi za prijetje, ki jih je izdalo Združeno kraljestvo: Sodišče je pojasnilo pogoje, pod katerimi se lahko ti nalogi izvršijo v Evropski uniji

Od izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije izvrševanje nalogov za prijetje, ki jih je izdalo Združeno kraljestvo, v Uniji ureja Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom (v nadaljevanju: STS). Sodišče je razsodilo, da morajo pravosodni organi držav članic, od katerih se zahteva izvršitev takega naloga, neodvisno preučiti nevarnost kršitve Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, za katero zadevna oseba trdi, da ji je izpostavljena v primeru predaje v Združeno kraljestvo. Mehanizem predaje, ki ga določa STS, se razlikuje od mehanizma, določenega v okvirnem sklepu, s katerim se urejajo evropski nalogi za prijetje.

Sporazum o trgovini in sodelovanju (STS)², ki sta ga Evropska unija in Združeno kraljestvo sklenila za ureditev svojih odnosov po izstopu Združenega kraljestva, med drugim ureja pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, ki temelji na mehanizmu predaje na podlagi naloga za prijetje.

Okrožni sodnik magistratnega sodišča Severne Irske (Združeno kraljestvo) je izdal štiri naloge za prijetje osebe, ki je osumljena storitve kaznivih dejanj, povezanih s terorizmom. Zadevna oseba je v pritožbi pred irskim vrhovnim sodiščem trdila, da njena predaja ni združljiva z načelom zakonitosti v kazenskem pravu, in sicer zaradi spremembe pravil o pogojnem odpustu, ki jo je Združeno kraljestvo sprejelo po domnevni storitvi zadevnih kaznivih dejanj in s katero je bila zadevna oseba postavljena v slabši položaj.

Irsko vrhovno sodišče je navedlo, da je vrhovno sodišče Združenega kraljestva že ugotovilo, da so ta pravila združljiva s Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP)³, in da je v tem okviru že tudi samo zavrnilo trditve zadevne osebe v zvezi s tveganjem kršitve EKČP. Vprašalo pa se je, ali je mogoče do enake ugotovitve priti v zvezi z načelom zakonitosti v kazenskem pravu, določenim v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)⁴, in je v zvezi s tem Sodišču postavilo vprašanje.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne pojasnilo, katero vlogo mora imeti izvršitveni pravosodni organ države članice, če oseba, za katero je bil izdan nalog za prijetje na podlagi STS, trdi, da v primeru predaje Združenemu kraljestvu obstaja tveganje kršitve tega načela. Sodišče je pojasnilo, da mora ta izvršitveni pravosodni organ to tveganje samostojno preučiti z vidika Listine, čeprav je bila nevarnost kršitve EKČP že izključena.

Izvršitveni pravosodni organ lahko izvršitev naloga za prijetje zavrne le, če ima po tem, ko je od odreditvenega pravosodnega organa zahteval dodatne informacije in jamstva, na voljo objektivne, zanesljive, natančne in ustrezno posodobljene podatke, ki dokazujejo, da obstaja resnična nevarnost, da bo naložena kazen strožja od tiste, ki je bila sprva predpisana na dan storitve kaznivega dejanja.

Sodišče najprej poudarja, da **Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje**⁵ ne ureja izvršitve nalogov za prijetje, ki jih je Združeno kraljestvo izdalo po izteku prehodnega obdobja, določenega v Sporazumu o izstopu⁶. Od tega datuma izvrševanje teh nalogov ureja STS. Na podlagi tega sporazuma lahko država članica izvršitev takega naloga za prijetje zavrne le iz razlogov, ki so navedeni v tem sporazumu. V tem okviru morajo

izvršitveni pravosodni organi držav članic, ko na podlagi STS sprejemajo odločitve o predaji osebe Združenemu kraljestvu, poskrbeti, da se spoštujejo temeljne pravice, priznane z Listino.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da poenostavljen in učinkovit sistem predaje obsojenih ali osumljenih oseb, vzpostavljen z Okvirnim sklepom o evropskem nalogu za prijetje, temelji na visoki stopnji **zaupanja**, ki mora obstajati **med državami članicami**, in na **načelu medsebojnega priznavanja**. To načelo je „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja med državami članicami v kazenskih zadevah. Gre za poseben odnos med državami članicami, ki temelji na osnovni premisi, da vsaka država članica z vsemi ostalimi državami članicami deli sklop **skupnih vrednot, na katerih temelji Unija**, in priznava, da druge države članice te vrednote delijo z njo.

Tako raven zaupanja je mogoče vzpostaviti tudi z mednarodnimi sporazumi med državami članicami in nekaterimi tretjimi državami, ki imajo privilegirane odnose z Evropsko unijo. Vendar **STS ne vzpostavlja takih privilegiranih odnosov med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo, zlasti ker Združeno kraljestvo ni del evropskega območja brez notranjih meja**. Poleg tega se mehanizem predaje, ki ga določa STS, z nekaterih vidikov bistveno razlikuje od mehanizma, ki ga ureja Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje.

V tem okviru mora izvršitveni pravosodni organ, kadar se zahtevana oseba sklicuje na nevarnost kršitve temeljne pravice iz Listine, preučiti vse elemente, ki so upoštevni za oceno, kakšen bi bil položaj te osebe v primeru njene predaje Združenemu kraljestvu. Za razliko od preučitve v dveh fazah,⁷ ki jo je treba opraviti v okviru evropskega naloga za prijetje, to pomeni, da je treba hkrati upoštevati tako pravila in prakse, ki na splošno veljajo v tej državi, kot – ker se načeli vzajemnega zaupanja in vzajemnega priznavanja ne uporabljata – posebnosti posamičnega položaja te osebe.

Nazadnje, v zvezi s spremembo pravil o pogojnih odpustih je Sodišče razsodilo, da ukrep, ki se nanaša na izvršitev kazenske sankcije, ni združljiv z Listino samo v primeru, če povzroči spremembo dejanskega obsega predpisane kazni, ki je veljala na dan, ko je bilo zadevno kaznivo dejanje storjeno, zaradi česar bi bila naložena kazen težja od prvotno predpisane.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe](#), kadar je bil ta povzetek pripravljen, sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

² [Sporazum o trgovini in sodelovanju](#) med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani.

³ Evropska konvencija o človekovih pravicah, kakor je bila spremenjena s protokoloma št. 11 in 14 ter dopolnjena z Dodatnim protokolom in protokoli št. 4, 6, 7, 12, 13 in 16.

⁴ [Listina Evropske unije o temeljnih pravicah](#).

⁵ [Okvirni sklep z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje](#) med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim

sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (v nadaljevanju: Okvirni sklep).

⁶ [Sporazum o izstopu](#) Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo.

⁷ Kar zadeva evropski nalog za prijetje, mora izvršitveni pravosodni organ v prvi fazi ugotoviti, ali obstajajo elementi, s katerimi se lahko dokaže obstoj resnične nevarnosti, da bo v odreditveni državi članici bodisi zaradi sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti bodisi zaradi pomanjkljivosti, ki bolj zadevajo neko objektivno določljivo skupino oseb, prišlo do kršitve temeljnih pravic. V drugi fazi mora konkretno in natančno preveriti, v kolikšnem obsegu lahko pomanjkljivosti, ugotovljene v prvi fazi preučitve, vplivajo na osebo, zoper katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, in ali glede na njen osebni položaj obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo ta oseba v primeru svoje predaje odreditveni državi članici izpostavljena resnični nevarnosti kršitve temeljnih pravic. Z obveznostjo ugotavljanja obstoja splošnih pomanjkljivosti, preden se lahko konkretno in natančno preizkusi, ali bo oseba, zoper katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, izpostavljena resnični nevarnosti, da ji bodo kršene temeljne pravice, se želi preprečiti, da bi se tako ugotavljanje izvajalo tudi v primerih, ki niso izjemni. Ta obveznost je tako posledica domneve, da odreditvena država članica spoštuje temeljne pravice, ki izhaja iz načela vzajemnega zaupanja.